

Ekonomieutskottets betänkande i
anledning av Landstingsmannen Anders Fors-
bergs motion om ordnande av vintertrafiken
på Brändö och Kumlinge kommuner.

Landstinget har till Ekonomieutskottet i avseende å ut-
låtande remitterat såväl Landstingsmannen Anders Forsbergs förenäm-
da motion som Landstingsmannen Karl Lindbloms motion, innehållande
förslag att Vårdö, Kumlinge och Brändö kommuners trafikfråga av
Landstinget behandlas i ett sammanhang.

I anledning härav har Utskottet, inseende nödvändighe-
ten av att Kökar, som av landskapets samtliga kommuner är den mest
avskiljt belägna, blir delaktig i den för Åbo och Ålands skärgård
anordnade vintertrafiken, till behandling förelagt frågan om ord-
nande av dylik trafik i hela den så kallade östra skärgården.

Såsom känt, insattes senaste år statsverkets ångare "A-
randa" på linjen Åbo - Mariehamn för ^{att}betjäna skärgårdskommunernas
trafikbehov. Sagda ångare fullgjorde härvid två turer i veckan,
anlöpande, utom en del kommuner i Åbo skärgård, Sottunga och Deger-
by, samt några gånger under menförestiden jämväl Kumlinge. Då Vår-
dö, Brändö och Kökar socknar på så sätt lämnats utom denna trafik
har för sistnämnda kommuners vidkommande ett kännbart behov av att
i någon form komma i åtnjutande av trafikförmån gjort sig gällande.
Utskottet inser likväl, att ångaren "Aranda" icke utan att dess
uppgift i väsentlig grad förfelas kan göra utveckningar till samt-
liga ifrågavarande orter. Utskottet håller tvärtom för sin del fö-
re, att ångaren borde befrias från skyldigheten att anlöpa Kumlin-
ge, nämligen för den händelse att trafiken på sistnämnda kommun och
Brändö samt Kökar i stället kunde ordnas på sätt nedan kommer att
närmare förslagsvis relateras. Med fast avseende å den omständig-
heten, att Godby by i Finström socken kan anses såsom en fullt ut
lika central ort på fasta Åland som Mariehamn, har Utskottet velat
till Landstingets avgörande hemställa, huruvida icke framställning
borde till Sjöfartsstyrelsen avlätas därom, att ångaren "Aranda"

å sin ena veckotur borde under menförestiden dirigeras till Godby sålunda, att ångaren skulle från Sottunga genom Ångö sund till Färjsundet, ^{eventuellt genom Ångö sund} varifrån den därefter skulle återvända till Åbo. Fördelen av ett dylikt arrangemang är för norra Åland icke menfallande. Dessutom har Utskottet fast avseende vid den synnerligen viktiga omständigheten, att möjligheten för sjuka att i tid erhålla vård härigenom bleve väsentligen underlättad, sjukhus finnes i Godby och tvenne läkare äro därstädes bosatta. För Vårdö kommuns vidkommande vore trafikfrågan härmed åtminstone behjälpligt löst, ity att ångaren komme att tangera socknen sydligaste del då den passerar Ångö sund. Enär infarten till Vårdö från Delet är synnerligen svårtrafikabel vore det enligt Utskottets mening otänkbart att på annat sätt göra kommunen delaktig i den nu planerade menförestrafiken.

Vad sedan beträffar trafiken på de övriga skärgårds kommunerna, har Utskottet icke kunnat utfinna någon annan lösning av frågan, än att någon av tull- eller lotsverkets vinterbåtar tages i anspråk för sagda trafik. Härvid torde jämväl tvenne turer i veckan komma i fråga, den ena till Brändö och Kumlinge och den andra till Kökar. I anseende därtill, att Stockholmsbåtarna anlöpå Degerby och möjlighet för omlastning av ^{land annat} exportfisk alltså å denna ort föreligger, torde ångarens en utgångsort bliva Degerby. Den ena veckoturen borde enligt Utskottets mening anordnas sålunda, att ångaren, kombinerande i Sottunga med "Aranda", skulle ^{från Degerby} anlöpå Sottunga, Kumlinge och Brändö, samt den andra, likaledes i Sottunga kombinerande med "Aranda", anlöpå Sottunga och Kökar. Genom en dylik anordning av turerna bleve endast en omlastning nödvändig, antingen i Sottunga eller Degerby.

Med hänsyn till vad ovan framhållits får Utskottet hos landstinget förslå avlåtande av framställning till Sjöfartsstyrelsen

- 1) att ångfartyget "Aranda" under i stundande vinterseglationsperiod och framåt

les under menförestiden dirigeras å ena veckoturen från Sottunga genom Ängösund till Färjsundet, eventuellt Bomarsund, å den andra via Degerby till Mariehamn;

2) att åtgärd bleve vidtagen därhän, att någon av statsverkets vinterångare instundande vinterseglationsperiod och framdeles under menförestiden ^{att}finngedisponeras för regelbunden trafik med två turer i veckan betjäna Brändö, Kumlinge och Kökar kommuner på sätt ovan närmare föreslagits.

Mariehamn, den 12 september 1922.

På Ekonomieutskottets vägnar:

J. C. Nordström

J. Froberg.

F. W. Östlund

O. Lindell

Julius Karlsson